

Dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Warszawa, 31.07. 2024 roku

Recenzja

przygotowana w ramach postępowania
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika
Panu Doktorowi Jerzemu Czołgoszewskiemu
prowadzonemu przez Komisję Habilitacyjną
powołaną przez Radę Naukową Dyscypliny Pedagogika
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
w dniu 17 kwietnia 2024 roku.

1. Informacje ogólne o drodze edukacyjno – zawodowej Habilitanta

Dr Jerzy Czołgoszewski jest absolwentem Uniwersytetu Gdańskiego. Studia magisterskie w zakresie ekonomiczno-społecznym rozpoczął w 1977 roku, a zakończył w 1981 roku otrzymując tytuł zawodowy magistra ekonomii. Praca magisterska poświęcona była społeczno-ekonomicznym uwarunkowaniom przestępczości młodocianych w Polsce i między innymi wykorzystano w niej

wyniki badań przeprowadzonych w Zakładzie Karnym w Hławie. W kolejnych latach, po zakończeniu studiów magisterskich, Habilitant ukończył czterosemestralne Studium Podyplomowe na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego w zakresie nauk politycznych (1983-1984) i roczne Studium Pedagogiczne w Instytucie Kształcenia Nauczycieli Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie (1986-1987). Ponadto, w dniach 6-13 marca 2005 roku uczestniczył w 40-godzinnym szkoleniu w Sam Houston State University Correctional Management Institute of Texas George J. Beto Criminal Justice Center.

Doktorat nauk humanistycznych w zakresie *historii* uzyskał w roku 2003 w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, na podstawie rozprawy „Więziennictwo okresu stalinowskiego na Warmii i Mazurach w latach 1945-1956”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Stanisław Achremczyk z UWM w Olsztynie, a recenzentami prof. dr hab. Andrzej Paczkowski z Instytutu Studiów Politycznych PAN i prof. dr hab. Bohdan Łukaszewicz z UWM w Olsztynie.

Dr Jerzy Czołgoszewski swoją drogę zawodową w jednostkach naukowych rozpoczął w 2010 roku od pracy w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego i konsekwentnie ją kontynuuje do dziś. Aktualnie na podstawie umowy o pracę jest zatrudniony w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, na Wydziale Nauk Społecznych, w Katedrze Pedagogiki Resocjalizacyjnej. Na podstawie umowy zlecenia prowadził zajęcia w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie, na Wydziale Nauk Humanistyczno-Społecznych w Olsztynie, w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie. Prowadził również zajęcia w UWM w Olsztynie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne i na Studiach Podyplomowych Resocjalizacja i Profilaktyka Społeczna. Należy jednak nadmienić, że kariera zawodowa Habilitanta nie ograniczyła się wyłącznie do pracy badawczo-dydaktycznej w Uniwersytecie. Pracę akademicką

poprzedziła 28-letnia praca w Służbie Więziennej. W kontekście recenzowanego dorobku Habilitanta bezsprzecznie należy o niej wspomnieć, gdyż z pewnością odcisnęła znaczące miejsce w aktywności badawczej i dydaktycznej Habilitanta. Na podstawie przedłożonej dokumentacji dowiadujemy się, że Habilitant pracował w Służbie Więziennej na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej więziennictwa. Był zatrudniony w zakładzie karnym typu zamkniętego dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy, w zakładzie karnym dla dorosłych i młodocianych typu półotwartego i otwartego, w areszcie śledczym, zajmując kolejno stanowiska wychowawcy, starszego wychowawcy, zastępcy kierownika działu penitencjarnego, a następnie zastępcy dyrektora nadzorującego pracę resocjalizacyjną. Nie można pominąć też informacji o pracy w dyrekcji rejonowej, okręgowej i centralnej Służby Więziennej. Już wówczas Pan Jerzy Czołgoszewski prowadził działania szkoleniowe w zakresie pracy penitencjarnej. Pracując w Służbie Więziennej Habilitant podejmował badania w miejscu pracy. Szczególnie wartościowe i świadczące o dojrzałości Habilitanta było systematyczne doszkalać w następstwie doświadczanych trudności w realizowanym procesie resocjalizacyjnym. W okresie zawodowej pracy penitencjarnej Habilitant podejmował aktywność konferencyjną, wygłaszając referaty m.in. uczestniczył w II Kongresie Penitencjarnym. Należy zauważyć, że praca zawodowa w jednostkach penitencjarnych pozwoliła Habilitantowi na poznanie praktycznych aspektów pedagogiki resocjalizacyjnej. Interesujące jest zainteresowanie Habilitanta historyczną stroną penitencjarystyki. Sam Habilitant w swoim Autoreferacie s. 53 podkreśla, że to „nawiązanie współpracy z Towarzystwem Naukowym i Ośrodkiem Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie stało się impulsem do zgłębienia niebadanych do tego czasu zagadnień związanych z systemem więziennictwa czasów komunistycznych na Warmii i Mazurach”. Mimo, iż w działalności badawczej obserwuje się u Habilitanta dominację historycznego ujęcia kwestii penitencjarnych, to znakomitym

dopełnieniem są zarówno badania, jak i inna działalność o charakterze pedagogicznym.

2. Ocena najważniejszego osiągnięcia naukowego wskazanego przez Habilitanta

Jako swoje najważniejsze osiągnięcie naukowe (art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) dr Jerzy Czołgoszewski wskazał cykl powiązanych tematycznie publikacji wokół tematu *Rozwój więziennictwa na przestrzeni dziejów Polski*.

W obszarze powyższej tematyki Autor wskazał monografię „Geneza oraz kształtowanie się więziennictwa w I Rzeczypospolitej, Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. Od sługi miejskiego do strażnika więziennego”, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2022, ss. 676. Recenzję wydawniczą tej monografii przygotował prof. zw. dr hab. Marek Konopczyński. Obok monografii, jako podstawę do oceny w procesie ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, Habilitant wytypował następujące artykuły naukowe:

- 1) Jerzy Czołgoszewski, *Rusyfikacja systemu penitencjarnego Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 1863 r.*, „Resocjalizacja Polska” 2021, nr 21, ss. 155-173.
- 2) Jerzy Czołgoszewski, *Środki poprawczo-wychowawcze stosowane wobec małoletnich więźniów w Królestwie Polskim (do 1867 r.)*, „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” 2022, nr 41 (1), ss. 225-239.
- 3) Jerzy Czołgoszewski, *Franciszek Korwin-Maternicki (1815-1899) - nadzorca i ekspert więzienny, pedagog penitencjarny oraz działacz*

społeczny Królestwa Polskiego, „Resocjalizacja Polska” 2023, nr 25, ss. 9-27.

- 4) Jerzy Czołgoszewski, *Sylwetki i patriotyczne postawy kawalerów Orderu Virtuti Militari – nadzorców więzień w Królestwie Polskim*, „Law Education Security” 2023, nr 119 (II), ss. 273-294.
- 5) Jerzy Czołgoszewski, *Odwołanie do Boga w przysiędze strażników więziennych w Polsce na przestrzeni wieków*, „Pedagogika Katolicka” 2024, nr 34 (1), s. 218-228.

Należy podkreślić, że monografia doktora Jerzego Czołgoszewskiego obejmuje swoim zakresem problemowym dwie znaczące społecznie dyscypliny pedagogikę i historię. Integracja historii i teraźniejszości dotyczącej procesu resocjalizacji jest bardzo cenna. Z uznaniem przyjmuję więc próbę spojrzenia na problematykę procesu resocjalizacji penitencjarnej w ujęciu historycznym. Już w tym miejscu chciałabym stwierdzić, że jest to próba w pełni udana – zarówno z perspektywy teoretycznej, jak i (szczególnie) empirycznej.

Struktura recenzowanej monografii jest charakterystyczna dla prac teoretyczno - empirycznych. Tworzy ją siedem, następujących rozdziałów:

1. Kara pozbawienia wolności w dawnej Polsce oraz kształtowanie się więziennictwa w I Rzeczypospolitej.
2. Więziennictwo Księstwa Warszawskiego.
3. System więzienny Królestwa Kongresowego.
4. Organizacja i zarządzanie więzieniami w Kraju Przywiślańskim.
5. Represje karne w Królestwie Polskim.
6. Izolacyjne aspekty oddziaływania poprawczo-wychowawczego oraz opieka medyczna.
7. Więziennictwo na ziemiach zaboru rosyjskiego przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości.

Monografia jest poprzedzona merytorycznym *Wstępem*, dopełniona *Zakończeniem* – syntetycznie prezentującym uzyskane wnioski z przeprowadzonego projektu badawczego. Opracowanie zawiera wykaz skrótów zawartych w treści, spis wykorzystanych źródeł i bardzo obszerną bibliografię i netografię, trzy załączniki, rejestr schematów, tabel i ilustracji, a także indeks osobowy.

W rozdziale pierwszym Habilitant w sposób bardzo kompetentny scharakteryzował wykonawców kar w dawnej Polsce, szczególną uwagę poświęcając wyodrębniającemu się w miastach stanowisku sługi więziennego. Autor wskazuje na znaczącą rolę placówek o charakterze poprawczym. Prezentuje organizację i działalność domów poprawy i domów pracy przymusowej. Znaczące miejsce w rozdziale pierwszym monografii zajmuje opis obowiązujących procedur związanych z wykonywaniem kary śmierci w pierwszym w stolicy Polski wzorowym więzieniu. Autor zaprezentował też działalność dwóch więzień państwowych umieszczonych w twierdzach obronnych w Kamieńcu Podolskim i na Jasnej Górze w Częstochowie. W rozdziale drugim Autor przedstawił stan więziennictwa w okresie Księstwa Warszawskiego. Szczególną uwagę Autor zwrócił na problemy i wyzwania jakie towarzyszyły ówczesnym więzieniom. Należy zwrócić uwagę na niezwykle interesującą część tego rozdziału – poświęconą roli i zadaniom personelu więziennego w okresie Księstwa Warszawskiego. Rozdział trzeci prezentuje strukturę organizacyjną stołecznych więzień w czasach autonomii Królestwa Kongresowego. Scharakteryzowano uwarunkowania dozoru więziennego, odtworzono składy personalne stołecznych więzień. W kolejnym-czwartym rozdziale zidentyfikowano organizację rosyjskich centralnych władz więziennictwa oraz działalność naczelnego organu więziennego Królestwa Polskiego. Autor uwypuklił działania podejmujące próbę zwiększenia prestiżu i atrakcyjności straży więziennej poprzez nadanie jej charakteru wojskowego

ustalając m.in. jednolite umundurowanie i uzbrojenie, wyznaczając określone przywileje. Szczególnie dające do myślenia są umieszczone przez Autora informacje o przypadkach strzelania do więźniów przez żołnierzy ochraniających więzienia i przez strażników więziennych. W rozdziale piątym omawianej monografii Autor wnikliwie zaprezentował uwarunkowania towarzyszące przetrzymywaniu więźniów politycznych, którzy byli najbardziej represjonowani przez zaborcę. Autor zaprezentował te działania na przykładzie funkcjonowania Cytadeli Warszawskiej, a także zsyłki na syberyjską katorgę. Znajdujemy w tej części również wnikliwą charakterystykę społeczności więziennej – zarówno z czasów przed powstaniem listopadowym, jak również po wejściu w życie Kodeksu kar głównych i poprawczych, a także w okresie upadku caratu.

W rozdziale szóstym Habilitant przeprowadził analizę oddziaływań pedagogicznych stosowanych wobec więźniów. Uwzględniono udział środków poprawczo-wychowawczych, nauk religijno-moralnych, rangę kapelanów więziennych, miejsce kaplic więziennych, zadania szkół dla małoletnich więźniów, proces tworzenia pierwszych bibliotek. Interesujące są informacje poświęcone roli pracy wykonywanej przez więźniów, która była przymusowa. W tej części opracowania znajdujemy informacje w zakresie stanu sanitarnego ówczesnych więzień, który pośrednio wpływał na stan zdrowia więźniów. Ostatni - siódmy rozdział opracowania - dopełnia opis dziejów więziennictwa z okresu sprzed odzyskania przez Polskę niepodległości. Wiele uwagi Autor poświęcił opisowi walk więźniów z carskim zaborcą, które najczęściej kończyły się śmiercią walczących. W celu zwalczania oporu więźniów przez carską żandarmerię wprowadzono agenturę do więzień Królestwa. Inspirującym w tej części opracowania jest wnikliwe odtworzenie procesu ewakuacji więźniów do Rosji w następstwie klęski militarnej rosyjskiego zaborcy.

Należy podkreślić, że koncepcja recenzowanej monografii została wnikliwie przemyślana i opracowana zgodnie z przyjętymi założeniami. Autor

konsekwentnie realizował postawiony cel badawczy, jakim była prezentacja genezy więziennictwa na ziemiach polskich. W ramach postawionego, głównego celu badawczego, Autor szczegółowo dookreślił problemy badawcze, wokół których zaprezentował opisaną historię więziennictwa. Sam wybór problemów badawczych, mimo iż pozostających w głównym nurcie historycznym (wyniki badań dotyczące organizacji, zadań, postaw materialnych, działalności i rozwoju w poszczególnych okresach historycznych), świadczy o wrażliwości pedagogicznej Habilitanta. Zwrócił bowiem uwagę na: 1) rozwój środków oddziaływania penitencjarnego poprzez oddziaływania religijno-moralne, edukację, zatrudnienie, rygor więzienny; 2) powstanie i rozwój funkcji strażników więziennych oraz specjalistycznej formacji powołanej m.in. do nadzoru nad więźniami, w tym także do stosowania środków poprawczo-wychowawczego oddziaływania; 3) represje karne stosowane w Królestwie Polskim. Szczególnie interesująca jest analiza porównawcza populacji skazanych przebywających w więzieniach guberni warszawskiej w pierwszych latach osiemdziesiątych oraz dziewięćdziesiątych XIX wieku potwierdzająca warsztat i dojrzałość badawczą Habilitanta. Należy zaznaczyć, że monografia została przygotowana w sposób przejrzysty i czytelny dla odbiorcy. W mojej ocenie recenzowana monografia spełnia wymogi stawiane przed rozprawami habilitacyjnymi i jest oryginalnym wkładem w rozwój pedagogiki, szczególnie historii wychowania resocjalizacyjnego.

Dopełnienie tematyki badawczej zaprezentowanej w w/w monografii znajdujemy we wskazanych przez Habilitanta we wniosku artykułach. Są to prace, które dopełniają informacje historyczne dotyczące systemu penitencjarnego, stosowanych środków poprawczo-wychowawczych, roli personelu penitencjarnego, strażników i nadzorców więziennych. To bardzo cenne opracowania, które uzupełniają prace z zakresu historii wychowania. Należy

zwrócić uwagę właśnie na znaczenie badań i publikacji Habilitanta w obszarze subdyscypliny pedagogiki – historii wychowania.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego Habilitanta

Oprócz ocenionej w punkcie 2 monografii i 5 artykułów – wskazanych jako najważniejsze osiągnięcie naukowe – dr Jerzy Czołgoszewski ma w swoim dorobku naukowym po doktoracie między innymi:

- artykuły:

Czołgoszewski J., *Szkolenie pracowników działów specjalnych w szkole Straży (Służby) Więziennej w Iławie w latach 1949-1955*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2005, nr 47-48, ss. 86-94.

Czołgoszewski J., *Praca operacyjna w polskich więzieniach w latach 1945-1956*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2007, nr 56-57, ss. 187-198.

Czołgoszewski J., *Wykonywanie kary śmierci w okresie stalinowskim*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2008, nr 58, ss. 119-128.

- rozdziały w pracach zbiorowych:

Czołgoszewski J., *Utrudnienia stosowane wobec kapelanów w powojennych więzieniach na Warmii i Mazurach*, [w:] Szymko J. (red.) *Opętanie-Trans-Psychoza. Implikacje w pracy penitencjarnej i duszpasterskiej*, Olsztyn-Iława 2012, s. 9-20.

Czołgoszewski J., *Klinika Penitencjarna. Praktyczny wymiar resocjalizacji*, [w:] Bargel M., Janigova E., Jarosz E., (red.), *Dilemata socialni pedagogiky v*

postmodernizm svete. Institut mezioborovych studii, Brno, CR 2012, ss. 1031-1040.

Czołgoszewski J., *Klinika Penitencjarna. Jak kształcić pedagogów resocjalizacji*, [w:] Stepniak P. (red.), *Blaski i cienie współczesnej przestrzeni penitencjarnej. Człowiek a system*, UAM w Poznaniu, Kalisz 2014, ss. 407-421.

Czołgoszewski J., Sarzała D., *Klinika Penitencjarna jako innowacyjna forma współpracy uniwersytetu z zakładem karnym w zakresie kształcenia studentów resocjalizacji*, [w:] Linowski K., Gołębiowski A. (red.), *Wokół problemów resocjalizacji penitencjarnej*, Wyższa szkoła Handlowa w Radomiu, Radom 2019, ss. 35-49.

Czołgoszewski J., *Model of women's imprisonment in Poland*, [w:] Szwejkowska M. (red.), *The objectives of the Long-Term Incarceration House of the Department of International Public Law Faculty of Law and Administration University of Warmia and Mazury*, Olsztyn 2017, ss. 99-115.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wśród rozdziałów w monografiach i artykułach znajdują się teksty prezentujące wyniki badań własnych (osadzone każdorazowo w odpowiednim kontekście teoretycznym). Zaprezentowane w opracowaniach rezultaty prowadzonych przez Habilitanta badań pozwalają na nowe spojrzenie na problematykę szeroko rozumianej pracy resocjalizacyjnej. Uzyskane wyniki zostały nie tylko czytelnie przedstawione, ale także opatrzone bardzo kompetentnymi komentarzami świadczącymi o wysokim poziomie wiedzy teoretycznej Habilitanta, ale także o umiejętnej interpretacji teorii z empirią. Przedstawione rekomendacje są oryginalne, a zarazem realistyczne. Wynikają z rezultatów przeprowadzonych badań i osadzenia ich w teorii pedagogiki resocjalizacyjnej. Prace Habilitanta są cytowane m.in. w Google Scholar – 23 cytowania, wskaźnik cytowań Hirscha wynosi $h=3$. Ogólna wartość w przeliczeniu na punktację MNiSW wynosi 728.

Elementem recenzji dorobku naukowego jest również aktywność konferencyjna. Z przesłanej dokumentacji wynika, że Habilitant brał udział w konferencjach krajowych i zagranicznych – zarówno przed, jak również po uzyskaniu stopnia doktora. Habilitant uczestniczył w zagranicznych konferencjach prezentując wykłady w Czechach, Izraelu, Gruzji i Słowacji. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant wygłosił 22 referaty na konferencjach krajowych. Tematyka wygłoszonych wykładów oscylowała wokół historii więziennictwa. Również znacząca była liczba wystąpień poświęconych kształceniu pedagogów resocjalizacyjnych, problemom readaptacji społecznej skazanych i uwarunkowaniom pracy penitencjarnej.

W dostarczonej dokumentacji znaleźć można informacje o programach i projektach badawczych, w których Habilitant uczestniczył. Są to między innymi Program PHARE 2001 i 2003, Program EQUAL, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Projekt w obszarze readaptacji społecznej „Tikkun-Naprawa”. Ważnym elementem wpływającym na dorobek naukowy są odbywane przez Habilitanta staże naukowe i wizyty studyjne w zagranicznych instytucjach i uczelniach. Ten element dorobku jest bezdyskusyjny i musi spotkać się z wyjątkowym uznaniem. Habilitant uczestniczył w wizytach studyjnych w zakładach penitencjarnych m.in. w Gruzji, Mołdawii, Izraelu. Na szczególne podkreślenie zasługuje organizacja przez Habilitanta Międzynarodowego Forum Specjalnego na temat doświadczeń w reformowaniu systemów penitencjarnych w perspektywie przystąpienia m.in. krajów Europy Środkowowschodniej do Unii Europejskiej.

Przedstawiony wyżej dorobek naukowy Habilitanta oceniam pozytywnie. Jest on bogaty, a jednocześnie różnorodny. Obejmuje autorstwo rozdziałów w monografiach i artykułów w czasopismach naukowych, aktywny udział w konferencjach naukowych (referaty, działalność w komitetach naukowych i organizacyjnych), organizacja konferencji krajowych i międzynarodowych, udział w projektach badawczych (wykonawca, a także kierownik projektu) oraz

wykłady w uczelniach zagranicznych. Dorobek naukowy doktora Jerzego Czołgoszewskiego jest znaczący dla rozwoju dyscypliny pedagogika, szczególnie - pedagogiki resocjalizacyjnej.

4. Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego Habilitanta

Nie ma wątpliwości, że dorobek dydaktyczny i organizacyjny Habilitanta zasługuje na wyróżnienie. Na szczególne podkreślenie zasługują prowadzone zajęcia z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, szczególnie penitencjarystyki. Zajęcia prowadzi na kilku kierunkach studiów w UWM w Olsztynie, a także w innych ośrodkach akademickich. Pod Jego kierunkiem przygotowywane są prace licencjackie i magisterskie. Recenzował prace licencjackie i magisterskie. Na szczególną uwagę zasługuje autorski projekt Habilitanta „Klinika Penitencjarna”, polegający na przygotowywaniu przyszłych pracowników służby więziennej bezpośrednio w zakładzie karnym z udziałem wychowawców penitencjarnych. Habilitant podejmuje liczne aktywności społeczne, głównie na rzecz osób z doświadczeniem więziennym. Imponująca jest również działalność organizacyjna Habilitanta, do której m.in. należy: pełnienie funkcji opiekuna roku, udział w Zespole ds. Oceny Jakości Kształcenia, organizowanie wizyt studyjnych do zakładów karnych w kraju i za granicą dla studentów kierunku pedagogika resocjalizacyjna.

Konkluzja

W myśl art.219. Ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) Posiada stopień doktora;
- 2) Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny, w tym co najmniej:
  - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.267 ust.2 pkt 2 lit. a, lub
  - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust.2 pkt 2 lit. b, lub
  - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W mojej ocenie dr Jerzy Czołgoszewski spełnia ustawowe kryteria: pozytywnie oceniam zarówno przedłożone przez Habilitanta główne osiągnięcie naukowe w postaci monografii pt. „Geneza oraz kształtowanie się więziennictwa w I Rzeczypospolitej, Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. Od sługi miejskiego do strażnika więziennego” i wskazanego cyklu artykułów, jak i pozostały dorobek naukowy uznając, iż stanowią one znaczący wkład w rozwój dyscypliny pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki resocjalizacyjnej. Wniosuję zatem o nadanie doktorowi Jerzemu Czołgoszewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Marszałek, 28.07.2025r

13

